

Gevaar voor de jeugd

Eén foutenfestival en een gevaar voor de jeugd. Ziedaar de belangrijkste conclusies van de recensenten over het in 1930 verschenen boek 'Het eerste praktische cultuurboek voor den Nederlandschen bloembollenkweker'. Schrijver G. Klûft had maar weinig kaas gegeten van de bollenwereld.

Tekst en fotografie: Arie Dwarswaard

Binnenkort start in het Museum van het Boek in Den Haag een expositie over foute boeken. Kent de bloembollensector uitgaven die voor deze expositie in aanmerking zouden kunnen komen? Een hele goede kanshebber is Het eerste praktische cultuurboek voor den Nederlandschen bloembollenkweker van G. Klûft, dat in 1930 verscheen.

De kritieken op dit boek waren niet mals. De recensent van het Kweekersblad treft tal van onjuiste schrijfwijzen aan van cultivarnamen en noemt het behandelde sortiment in

veel gevallen verouderd en incompleet. Aan het eind van zijn betoog kan hij niet anders concluderen dan 'dat iets dergelijks in 1930 niet meer uitgegeven mag worden, vooral niet, omdat we de kans beloopten, dat zoo'n boek ook onder jongeren verzeild raakt.' De oplage vernietigen is nog de beste oplossing, aldus de schrijver. Ook in het Weekblad voor Bloembollencultuur spat de woede en teleurstelling van de pagina's af. De recensent noemt het boek 'een volkoomen mislukking. Het is onbegrijpelijk dat er een uitgever voor te vinden is geweest en dan nog wel een van goede reputatie, zoals de firma W.J. Thieme & Cie. in den lande geniet.'

ZAADHANDEL

De boodschap is duidelijk: koop dit boek niet. Maar wie is dan degene die zo'n boek heeft geschreven? Dat is Gerrit Klûft uit Heiloo. Geen bekende persoon, stelt de recensent van Het Kweekersblad vast. Dat is niet helemaal waar. Wie gaat zoeken op zijn naam in de kranten- en tijdschriften-databank Delpher en databanken van erfgoedinstellingen, komt heel wat over hem te weten.

Gerrit Klûft wordt op 8 september 1863 geboren in Uitgeest. In 1886 trouwt hij met Adriana Kuijper. Op dat moment is hij winkelier. Na hun huwelijk verhuizen ze eerst naar Winkel, waar Klûft bloembollenkweker wordt. Op 17 augustus 1899 verhuizen ze naar Zwijndrecht, waar Klûft chef wordt van de zaadhandel en expeditie Gebr. van Namen. Dit bedrijf is begin 20e eeuw ook lid van de Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur, dus bloembollen zullen waarschijnlijk ook onderdeel van de handel hebben uitgemaakt. Schrijven doet hij graag. Zo verschijnt van zijn hand in 1904 een Aardrijkskundig Expeditieboek. In 1909 verschijnt zijn eerste bloembollenboek: Tulpenteelt voor pasbeginnenden, waarvan een jaar later een tweede, meer uitgebreide druk verschijnt.

In diezelfde periode laat Klûft zich kennen als een kritisch persoon. Hij schrijft in mei 1909 in Het Kweekersblad een onaangenaam bericht over een zaadhandel in Bovenkarspel, die te weinig aan telers betaalt voor de teelt van diverse bonensoorten. De zaadhandel laat het er niet bij zitten en eist via een advertentie een rectificatie. De werkgever van Klûft besluit om deze man in december 1910 te ontslaan. Op 4 november 1910 vertrekt het gezin naar Amsterdam om daarna te verhuizen naar Alkmaar. In het nabijgelegen Oudorp begin hij samen met J. Boot een zaadbedrijf: de NV Maatschappij Zaadhandel. In 1915 is hij tweede voorzitter van de afdeling Alkmaar van de Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur. In 1919 schrijft hij in het verenigingsorgaan een ingezonden brief over een verplichte inlevering van zaden. Hij beticht daarbij het Rijkskantoor voor Zaden van een grote mate van eigenbelang in deze kwestie. Eind jaren twintig zet hij zich aan het schrijven van een boek over de bloembollen. Voor zover we weten is dat zijn laatste boek. Op 28 november 1940 overlijdt hij in zijn woonplaats Heiloo. Eén raadsel is gebleven: hij schrijft zijn naam met een dakje op de u. Dat ontbreekt in alle officiële documenten. ♦

Ooit belicht vanuit drie invalshoeken de brede geschiedenis van de bloembollensector:

- Wat gebeurde er 25, 50, 75 of 100 jaar geleden?
- Een bijzonder boek uit de KAVB-bibliotheek.
- Een uitvinding die de sector sterk heeft beïnvloed.